

Tisk a informace

Soudní dvůr Evropské unie
TISKOVÁ ZPRÁVA č. 102/15
V Lucemburku dne 16. září 2015

Rozsudky ve věcech C-361/13 a C-433/13
Komise v. Slovensko

Slovensko neporušilo povinnosti, které pro něj vyplývají z unijního nařízení, když omezilo nárok na peněžité příspěvky související se zdravotním postižením a na vánoční příspěvek poskytovaný osobám s nízkým příjmem pouze na osoby, které mají bydliště na Slovensku

Jednak dotyčné peněžité příspěvky nespádají do působnosti nařízení o koordinaci systémů sociálního zabezpečení, které v zásadě zakazuje diskriminaci příjemců sociálních dávek na základě státu jejich bydliště, a jednak Komise neprokázala, že vánoční příspěvek spadá do působnosti tohoto nařízení

Nařízení o koordinaci systémů sociálního zabezpečení členských států Unie¹ v zásadě zakazuje diskriminaci příjemců peněžitých dávek, které spadají do jeho působnosti, na základě kritéria státu bydliště. Nařízení se uplatňuje zejména na dávky ve stáří a dávky v nemoci.

Na Slovensku vyplácí sociální pojišťovna příjemcům některých sociálních dávek vánoční příspěvek, a to za podmínky, že mají bydliště na Slovensku a výše těchto dávek nepřesáhne 60 % průměrné měsíční mzdy ve slovenském hospodářství. K těmto dávkám patří zejména starobní důchod, předčasný starobní důchod, invalidní důchod, sociální důchod, vdovský důchod, vdovecký důchod a sirotčí důchod². Maximální výše vánočního příspěvku je 66,39 eur.

Kromě toho osoby s těžkým zdravotním postižením mohou pobírat peněžitý příspěvek na osobní asistenci či peněžitý příspěvek na kompenzaci výdajů souvisejících s jejich zvláštními potřebami. I poskytování těchto peněžitých příspěvků, které jsou určeny ke kompenzaci sociálních důsledků zdravotního postižení dotčených osob, je podmíněno tím, že oprávněná osoba má bydliště na Slovensku. A nakonec osobám, které opatrují osoby se zdravotním postižením, lze přiznat peněžitý příspěvek na opatrování, pokud mají všechny tyto osoby bydliště na Slovensku.

Vzhledem k tomu, že se Komise domnívala, že uvedené tři peněžité příspěvky jsou dávkami v nemoci a vánoční příspěvek je dávkou ve stáří, jejichž výplatu nelze podmínit místem bydliště oprávněné osoby, podala u Soudního dvora proti Slovensku dvě žaloby pro nesplnění povinnosti.

Věc C-433/13

Soudní dvůr v dnešním rozsudku předně připomíná, že dávka sociálního zabezpečení spadá do působnosti nařízení v případě, že je poskytována na základě objektivních kritérií, která – jsou-li splněna – zakládají nárok na dávku, **a příslušný orgán nemůže zohlednit další osobní okolnosti žadatele**. Předmětná dávka se nadto musí vztahovat k některé ze sociálních událostí výslovně vyjmenovaných v nařízení, jako je stáří nebo nemoc.

Soudní dvůr dále konstatuje, že předmětné tři dávky lze přiznat, pokud je osoba s těžkým zdravotním postižením podle lékařského a sociálního posudku odkázána na osobní asistenci, kompenzaci zvýšených výdajů nebo opatrování.

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 ze dne 29. dubna 2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení (Úř. věst. L 166, s. 1; Zvl. vyd. 05/05, s. 72).

² Pravidla týkající se vánočního příspěvku se v některých případech vztahují i na dávky výsluhového zabezpečení.

Cílem slovenské právní úpravy je poskytnout osobám s těžkým zdravotním postižením dávku, která nejlépe odpovídá jejich individuálním potřebám. Soudní dvůr v tomto ohledu uvádí, že slovenské orgány mají při poskytování předmětných peněžitých příspěvků prostor pro uvážení, takže tyto dávky jsou poskytovány na základě individuálního a diskrečního posouzení osobních potřeb žadatele. **Tyto peněžitě příspěvky tudíž nelze kvalifikovat jako dávky sociálního zabezpečení ve smyslu nařízení.**

Věc C-361/13

Soudní dvůr v dnešním rozsudku rozhodl, že přiznání vánočního příspěvku je vázáno na přesné a objektivní podmínky, které příslušným orgánům nedávají – pokud jde o osobní potřeby žadatele – žádný prostor pro uvážení.

Co se týče otázky, zda je tento příspěvek dávkou ve stáří, na kterou se vztahuje nařízení, Soudní dvůr zdůrazňuje, že účelem takové dávky je zajistit prostředky na živobytí osobám, které při dosažení určitého věku odejdou ze zaměstnání a nejsou již povinny registrovat se na úřadu práce. Soudní dvůr připomíná, že dávky ve stáří zahrnují i dodatkové dávky, které se vyplácí výlučně poživatelům starobního nebo pozůstalostního důchodu, jsou financovány ze stejných finančních prostředků jako tyto důchody a tyto důchody doplňují.

Soudní dvůr v této souvislosti konstatuje, že **vánoční příspěvek není vyplácen výlučně poživatelům starobního důchodu**, předčasného starobního důchodu nebo výsluhového důchodu. Do okruhu osob, které jsou oprávněny k jeho čerpání, totiž spadají i poživatelé ostatních druhů důchodů, zejména invalidního důchodu, sociálního důchodu, vdovského důchodu, vdoveckého důchodu či sirotčího důchodu.

Soudní dvůr tak dospěl k závěru, že i když je účelem vánočního příspěvku doplnit prostředky na živobytí osob, které dosáhly určitého věku, tento příspěvek má také zmírnit těžkou sociální situaci dalších osob s nízkým příjmem. Za těchto podmínek **Soudní dvůr rozhodl, že Komise neprokázala, že vánoční příspěvek je dávkou ve stáří, která z tohoto důvodu spadá do působnosti nařízení.**

Za těchto okolností **Soudní dvůr obě žaloby podané Komisí zamítl.**

UPOZORNĚNÍ: Žaloba pro nesplnění povinnosti, směřující proti členskému státu, který nesplnil své povinnosti vyplývající z práva Unie, může být podána Komisí nebo jiným členským státem. Jestliže Soudní dvůr rozhodne, že došlo k nesplnění povinnosti, dotýčný členský stát je povinen vyhovět rozsudku v co nejkratší lhůtě.

Dojde-li Komise k názoru, že členský stát rozsudku nevyhověl, může podat novou žalobu s návrhem na uložení peněžitých sankcí. V případě, že Komisi nebyla sdělena opatření k provedení směrnice, však Soudní dvůr může na návrh Komise uložit sankce již ve stádiu prvního rozsudku.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

Úplné znění rozsudků ([C-361/13](#) a [C-433/13](#)) se zveřejňuje na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehoczki ☎ (+352) 4303 5499